

Da vi samtidig er en nation med en skrumpende arbejdsduelig befolkning, har vi alle mulige gode grunde til at forsøge at tiltrække og fastholde migranter.

Kronik.

Vi har nået migrationsalderen

Maria Elo, Institut for Virksomhedsledelse, SDU

I dag er flere mennesker end nogensinde i bevægelse fra ét sted til et andet. Nogle flygter fra krig eller klimaforandringer – andre søger bedre muligheder for at udfolde deres talent. For mange af dem er Europa et populært mål, fordi demokrati og økonomisk velstand er attraktivt for enhver, der ønsker et trygt og godt liv. Men de europæiske systemer, der skal håndtere indvandringen, er belastet af barrierer for integration og beskæftigelse, som skaber problemer for både migranterne og lokalbefolkningen.

'Hello Europe' er et fælleseuropæisk projekt, som har fokus på at udvikle og skalere nye løsninger og ændre fortællingen om migranter fra 'fortabte stakler' til 'forandringsagenter'. Det arbejde bør i den grad også interessere danske virksomheder, for som bekendt er Danmark en lille, åben økonomi, der skal leve af international business. Da vi samtidig er en nation med en skrumpende arbejdsduelig befolkning, har vi alle mulige gode grunde til at forsøge at tiltrække og fastholde migranter, som kan hjælpe os med at styrke vores virksomheder og velfærd.

MEN DET GÅR ikke helt af sig selv. Og det kan der være mange forklaringer på. Ifølge forskningen er store lande, som er karakteriseret af kulturel og etnisk mangfoldighed, langt bedre gearet til at integrere migranter og skabe beskæftigelsesmuligheder end små lande præget af kulturel ensartethed. Her holder fordomme ofte liv i frygten for andre etniske grupper og skaber konstant nye nedadgående spiraler af intolerance og splittelse.

Det er i virkeligheden en konkurrencemæssig udfordring, som de små, åbne økonomier er nødt til at prøve at tackle. Og inklusion af migranter som medarbejdere og iværksættere kan hjælpe os med at udvikle interkulturelle samfund, som kan sætte skub i den nytænkning og innovation, der avler tolerante og succesrige miljøer med højt til loftet.

I 'Hello Europe'-projektet er vi en gruppe europæiske forskere og eksperter, der har analyseret migranternes potentiale som forandringsagenter. Vi har samlet viden og know-how i et netværk, som arbejder tæt sammen med migranterne selv om at udvikle nye løsninger. Vi har identificeret fire helt grundlæggende barrierer for deres beskæftigelse og iværksættermuligheder i Europa:

1) Vi mangler viden, og vi har ikke fælles definitioner af de forskellige iværksættertyper blandt migranterne – derfor har vi også ofte svært ved at støtte dem i de konkrete kontekster, som de er indlejret i.

2) Beskæftigelsen er generelt lav blandt migranter pga. komplekse bureaukratiske procedurer, manglende forståelse af deres færdigheder og vanskeligheder med at vurdere og værdsætte det talent, som migranten har erhvervet sig gennem sine tidligere ansættelser og i transitlande.

3) Migrantiværksætteren har typisk svært ved at opnå finansiering og få etableret sociale netværk, pga. et silobaseret økosystem, der som regel er rettet mod kortsigtet offentlig finansiering.

4) Der findes ikke et fælleseuropæisk migrantøkosystem, og derfor heller ikke muligheder for synergier eller udveksling af værktøjer, ressourcer og gode praksisser.

VI HAR FORMULERET vores forslag til et centralt europæisk iværksætterøkosystem som 'visioner' indenfor følgende fire områder.

1) Dataindsamling og forskning i migranternes iværksætteri: Indsamling af data fra hele Europa, der er anvendelige for alle de forskellige interessenter og har potentiale til at skabe nye narrativer om migration. Det handler om at få etableret en platform for udveksling af eksisterende viden og et tværfagligt fælles forskningsnetværk, som kan kontekstualisere data i de forskellige europæiske lokaliteter og analysere effekterne af migranternes iværksætteri, beskæftigelse og samfundsmæssige bidrag.

2) Pipeline for modtagelse og fastholdelse af migranttalent: Formålet er at facilitere og understøtte migranternes adgang til beskæftigelse ved at skabe en kultur på arbejdspladserne, som er åben for at modtage og inddrage migranter. Det drejer sig om at få implementeret mere inkluderende ansættelsesprocedurer,

Illustration: Gert Ejton

at få mobiliseret den private sektor og forenklet de lovbestemte procedurer omkring ansættelse. Men også om at ændre mindsettet hos både de hjemmehørende medarbejdere og migranterne med henblik på at etablere et imødekommende miljø.

3) Finansiering for migrantiværksættere og støttende strukturer: Udvikling af et miljø, hvor migranter har samme muligheder for finansiering som de hjemmehørende iværksættere. Det kræver ressourcer, der kan håndtere de særlige behov, som migranter med iværksætterambitioner har. Men også reformer af de finansielle institutioner og strømning af den relevante lovgivning om finansiering i forhold til inklusion og diversitet – samt politikker som også har fokus på migrantiværksætternes risici for at begå fejl og eventuelle muligheder for at genstarte.

4) Samarbejde og partnerskaber: Etablering af et sammenhængende og stærkt økosystem af migrantiværksættere, som kan være en støttende infrastruktur for læring, udvikling og skalering af interessante muligheder for at starte virksomhed. Det drejer sig om at få etableret et centralt overordnet netværk, som kan hjælpe alle de lokale økosystemer i Europa med at udforme handlingsplaner for konkrete samarbejder med de offentlige sektorer omkring bedre offentligt-private partnerskaber.

DISSE VISIONER OG vejen til at realisere dem kan se temmelig kompleks ud.

Men de har et fælles omdrejningspunkt, der handler om at opbygge et stærkt og funktionelt paneuropæisk migrantøkosystem, som kan formidle gode praksisser og dokumentere, hvad migrantmedarbejdere og -iværksættere udretter rundt omkring i Europa til de lokale enheder. Vi er klar over, at projektet henvender sig til mange forskellige sektorer og interessentgrupper, og at den måde, som de læser og anvender dets mangeartede viden og erfaringer på, kan variere. Men vores hensigt er netop at inddrage hele det komplekse system, for vi er alt for ofte lukket inde i siloer, som fragmenterer billedet, og derfor får vi ikke indsigt i, hvilken effekt vores arbejde har på andre.

Det er supervigtigt at dele viden og visioner. Komplekse problemer kræver samarbejdende løsninger. Og vi tror på en verden, hvor alle er potentielle forandringsagenter med mulighed for at ændre tingene, der hvor de er og at bidrage til opbygningen af nye systemer, hvor også migranter kan få adgang til de ressourcer og værktøjer, som de skal bruge for at kunne skabe sig værdige og stærke liv – og være forandringsagenter.

'Hello Europe'-projektet er støttet af Ashoka Foundation – en amerikansk baseret nonprofit organisation, der fremmer socialt iværksætteri gennem at forbinde og støtte individuelle sociale iværksættere. Læs mere på ashoka.org.

